

RP 61/2022 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagstiftningen om uppgifter i anslutning till utkomstskyddet för arbetslösa i de kommuner som deltar i kommunförsöket som gäller främjande av sysselsättningen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det ändringar i lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen, lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice, lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om genomförande av vissa bestämmelser om uppehållsrätt i avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen.

De kommuner som deltar i kommunförsöket som gäller främjande av sysselsättningen föreslås få ökade befogenheter att ge arbetskraftspolitiska utlåtanden om arbetssökandes rätt till utkomstskydd för arbetslösa. Dessutom föreslås det att kommunerna ska underrätta arbetslöshetskassorna och Folkpensionsanstalten om att en arbetssökande har begett sig till ett annat EU- eller EES-land eller till Schweiz för att där söka arbete enligt EU:s förordning om social trygghet.

Det föreslås att Nylands arbets- och näringsbyrå oberoende av det ärende som behandlas ska kunna ge arbetskraftspolitiska utlåtanden om kunderna hos de kommuner som deltar i kommunförsöket som gäller främjande av sysselsättningen, när byrån sköter sådana nationellt centraliserade uppgifter inom utkomstskyddet för arbetslösa som hör till dess egen behörighet.

Ändringarna i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice, lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om genomförande av vissa bestämmelser om uppehållsrätt i avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen är av teknisk natur.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	4
1 Bakgrund och beredning.....	4
1.1 Bakgrund.....	4
1.2 Beredning.....	4
2 Nuläge och bedömning av nuläget.....	5
2.1 De uppgifter inom utkomstskyddet för arbetslösa som sköts av kommunerna inom försöksområdena i kommunförsöket som gäller främjande av sysselsättningen	5
2.2 De uppgifter inom utkomstskyddet för arbetslösa som sköts av arbets- och näringsbyråerna.....	6
2.3 Arbets- och näringsbyråernas arbetskraftspolitiska utlåtanden om kunder hos kommunerna inom försöksområdena.....	8
2.3.1 Återfående av rätten till förmåner i fråga om unga personer som saknar utbildning	8
2.3.2 Återfående av rätten till förmåner efter skyldigheten att vara i arbete.....	9
2.4 Underrättelse om sökande av arbete i en annan stat.....	10
3 Målsättning	10
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	10
4.1 De viktigaste förslagen.....	10
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	11
5 Remissvar	13
6 Specialmotivering.....	15
6.1 Lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen.....	15
6.2 Lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice	17
6.3 Lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om genomförande av vissa bestämmelser om uppehållsrätt i avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen ...	17
7 Bestämmelser på lägre nivå än lag	18
8 Ikraftträdande.....	18
9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	18
LAGFÖRSLAG	19
1. Lag om ändring av lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen.....	19
2. Lag om ändring av 3 kap. 5 och 6 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice	21
3. Lag om ändring av 2 a kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa	22
4. Lag om ändring av 6 § i lagen om genomförande av vissa bestämmelser om uppehållsrätt i avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen	23
BILAGA	24
PARALLELTEXTER	24
1. Lag om ändring av lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen.....	24
2. Lag om ändring av 3 kap. 5 och 6 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice	27
3. Lag om ändring av 2 a kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa	28

RP 61/2022 rd

4. Lag om ändring av 6 § i lagen om genomförande av vissa bestämmelser om
uppehållsrätt i avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde
ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen29

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Kommunförsöket som gäller främjande av sysselsättningen hänför sig till regeringsprogrammets sysselsättningsmål och stärkandet av kommunernas ansvar i fråga om sysselsättningstjänster. Enligt genomförandeplanen för regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering genomförs kommunförsöket som gäller sysselsättningen från ingången av 2021 till utgången av juni 2023. I försöket har skötseln av vissa av arbets- och näringsbyråernas uppgifter för en viss tid överförs till kommunerna.

Lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen (1269/2020) trädde i kraft den 1 mars 2021. Regeringen beslutade vid sin s.k. halvtidsöversyn våren 2021 att beredningen ska fortsätta så att arbets- och närings tjänsterna överförs till kommunerna under 2024. Regeringen har till riksdagen överlämnat en proposition som gäller en förlängning av giltighetstiden för lagstiftningen om genomförande av ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen (RP 17/2022 rd), och riksdagen har godkänt propositionen. Med stöd a propositionen förlängs kommunförsöket som gäller främjande av sysselsättningen till utgången av 2024.

Vid verkställandet av uppgifterna inom utkomstskyddet för arbetslösa har det visat sig att behörigheten att ge arbetskraftspolitiska utlåtanden inte är fördelad på ett ändamålsenligt sätt mellan de kommuner som deltar i kommunförsöket som gäller främjande av sysselsättningen och arbets- och näringsbyråerna. Det är motiverat att den behörighet att ge arbetskraftspolitiska utlåtanden som kommunerna inom ett försöksområde i kommunförsöket som gäller främjande av sysselsättningen har i så stor utsträckning som möjligt motsvarar arbets- och näringsbyråernas behörighet. Detta har fått större betydelse i och med förlängningen av kommunförsöket som gäller främjande av sysselsättningen och regeringens beslut att senare permanent överföra behörigheten i fråga om arbets- och närings tjänster.

1.2 Beredning

Propositionen har beretts vid arbets- och näringsministeriet. En skriftlig remissbehandling ordnades mellan den 3 februari och den 16 mars 2022.

Utlåtanden om utkastet till proposition begärdes av Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland, närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter, arbets- och näringsbyråerna, de kommuner som deltar i kommunförsöket som gäller främjande av sysselsättningen, arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter, Finlands Kommunförbund, social- och hälsovårdsministeriet, Folkpensionsanstalten samt Arbetslöshetskassornas Samorganisation.

Efter remissbehandlingen kompletterades propositionen med ändringar av teknisk natur i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012), lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och lagen om genomförande av vissa bestämmelser om uppehålls rätt i avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (666/2020).

Delegationen för kommunal ekonomi och kommunal förvaltning behandlade propositionen på sitt möte den 31 mars 2022.

RP 61/2022 rd

Beredningsunderlaget till propositionen finns i den offentliga tjänsten under adress <https://tem.fi/sv/projektsokning> med identifieringskod TEM008:00/2022.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 De uppgifter inom utkomstskyddet för arbetslösa som sköts av kommunerna inom försöksområdena i kommunförsöket som gäller främjande av sysselsättningen

Enligt lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen sköter kommunerna inom ett försöksområde uppgifter med koppling till genomförandet av systemet för utkomstskydd för arbetslösa. En kommun inom ett försöksområde ska i fråga om sina kunder ge sådana för Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna bindande arbetskraftspolitiska utlåtanden om de arbetskraftspolitiska förutsättningarna för erhållande av arbetslöshetsförmåner som avses 1 kap. 4 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002). I de arbetskraftspolitiska utlåtandena anger kommunen i fråga om de förutsättningar som hör till kommunens behörighet huruvida arbetslöshetsförmåner kan betalas till en person.

Sedan försöket inleddes har ytterligare uppgifter i anslutning till verkställigheten av systemet med utkomstskydd för arbetslösa överförts till kommunerna inom försöksområdena fr.o.m. den 2 oktober 2021. Kommunerna inom försöksområdena ger arbetskraftspolitiska utlåtanden om jobsökningens giltighet, sökande av heltidsarbete, arbetslöshet samt nystartad företagsverksamhet och sysselsättning i eget arbete samt kortvariga studier. Dessutom ger kommunerna inom försöksområdena arbetskraftspolitiska utlåtanden om arbetssökandens deltagande i sysselsättningsfrämjande service och om huruvida servicen ingår i sysselsättningsplanen. Utlåtanden ges också om inledandet av servicen och om avslutandet av den samt om ändringar medan servicen pågår. Utlåtandena ska också innehålla information om den plats där servicen ordnas.

Med avvikelse från det som sägs ovan är det dock arbets- och näringsbyrån som ger utlåtanden om sådan arbetskraftsutbildning som avses i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice och lagen om yrkesutbildning (531/2017). Detta beror på egenskaperna hos arbets- och näringsförvaltningens kundinformationssystem. I kundinformationssystemet har lämnandet av arbetskraftspolitiska utlåtanden om inledande av arbetskraftsutbildning automatiserats nästan helt och hållet. I och med att arbets- och näringsbyrån lämnar utlåtandena säkerställs det alltså att behandlingen av ett arbetskraftspolitiskt utlåtande om arbetskraftsutbildning för en arbetssökande som är kund hos en kommun inom ett försöksområde sker utan dröjsmål och att processen är ändamålsenlig.

Kommunerna inom försöksområdena ger också arbetskraftspolitiska utlåtanden om frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån, allmännyttigt frivilligarbete och sedvanligt talkoarbete samt rätten till arbetsmarknadsstöd för unga personer under 18 år som saknar utbildning. Dessutom ger kommunerna inom försöksområdena utlåtanden om stödtiden för studier, invandrarens skyldigheter och uppföljning av och avbrott i studier enligt 25 § i lagen om främjande av integration (1386/2010).

Arbets- och näringsbyråerna ger arbetskraftspolitiska utlåtanden om rätten för en arbetssökande som är kund hos en kommun inom ett försöksområde att få arbetslöshetsförmåner i sådana fall där lämnandet av utlåtande inte har ålagts kommunen inom försöksområdet.

2.2 De uppgifter inom utkomstskyddet för arbetslösa som sköts av arbets- och näringsbyråerna

Enligt statsrådets förordning om närings-, trafik- och miljöcentralerna (1373/2018) har lämnandet av vissa sådana i förordningen angivna arbetskraftspolitiska utlåtanden som kräver prövning på riksnivå centraliserats till Nylands arbets- och näringsbyrå fr.o.m. den 1 oktober 2021. Nylands arbets- och näringsbyrå ger inom verksamhetsområdena för samtliga arbets- och näringsbyråer arbetskraftspolitiska utlåtanden om de förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsförmåner som nämns i förordningen.

Nylands arbets- och näringsbyrå ger också arbetskraftspolitiska utlåtanden om kunder hos en kommun som deltar i kommunförsöket som gäller främjande av sysselsättningen när det gäller de förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsförmåner som hör till arbets- och näringsbyråns behörighet och som genom förordningen har centraliserats till Nylands arbets- och näringsbyrå.

Till Nylands arbets- och näringsbyrå har centraliserats lämnandet av arbetskraftspolitiska utlåtanden om de förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsförmåner som gäller företagsverksamhet eller sysselsättning i eget arbete, annat arbete än arbete som utförs i anställningsförhållande, studier, förutsättningar som gäller unga personer som saknar utbildning samt arbetskraftspolitiskt klandervärt förfarande. Dessutom kan Nylands arbets- och näringsbyrå ge arbetskraftspolitiska utlåtanden inom verksamhetsområdena för samtliga arbets- och näringsbyråer också om andra än i förordningen uttryckligen nämnda förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsförmåner, när byrån sköter de uppgifter som anges i förordningen.

Varje arbets- och näringsbyrå ska inom sitt verksamhetsområde ge arbetskraftspolitiska utlåtanden om förutsättningarna för att en arbetssökande som är kund hos en kommun inom ett försöksområde ska få arbetslöshetsförmåner i sådana ärenden där utlåtandet inte ska lämnas av kommunen inom försöksområdet eller, enligt vad som föreskrivs genom förordning, av Nylands arbets- och näringsbyrå. Dessa utlåtanden gäller rätten till förmån efter den skyldighet att vara i arbete som ålagts på grund av upprepade förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda och återfående av rätten till utkomstskydd för arbetslösa i fråga om unga personer som saknar utbildning.

Dessutom ger arbets- och näringsbyrån arbetskraftspolitiska utlåtanden om arbetskraftsutbildning som avses i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice och lagen om yrkesutbildning när det gäller arbetssökande som är kunder hos en kommun inom ett försöksområde.

I fråga om skötseln av de uppgifter med koppling till genomförandet av systemet för utkomstskydd för arbetslösa som fortfarande hör till arbetskrafts- och näringsbyråernas behörighet begär kommunerna inom försöksområdena behövliga utredningar av kunderna. Utredningarna förmedlas utan dröjsmål via kundinformationssystemet till arbets- och näringsbyråerna där besluten om de arbetskraftspolitiska förutsättningarna för erhållande av arbetslöshetsförmåner fattas. Arbets- och näringsbyråerna svarar inom ramen för sin behörighet för behövliga fortsatta utredningar i anslutning till lämnandet av arbetskraftspolitiska utlåtanden. Både de kommuner inom försöksområdena som förmedlar uppgifterna och de arbets- och näringsbyråer som lämnar utlåtanden utreder vid behov arbetssökandenas situation och begär ytterligare utredningar.

Det att vissa sådana uppgifter inom utkomstskyddet för arbetslösa som kräver prövning centraliseras till Nylands arbets- och näringsbyrå innebär i praktiken att arbetskraftspolitiska utlåtanden om arbetssökande som är kunder hos en kommun inom ett försöksområde ges centraliserat vid Nylands arbets- och näringsbyrå, vid varje arbets- och näringsbyrå samt i kommunen inom försöksområdet.

RP 61/2022 rd

Vid halvtidsöversynen våren 2021 beslutade statsminister Sanna Marins regering att permanent överföra arbets- och närings tjänsterna till kommunerna under 2024. Detta har att göra med regeringsprogrammets sysselsättningsmål och stärkandet av kommunernas ansvar för sysselsättningstjänsterna. Med beaktande av regeringens riktlinjer är det ändamålsenligt att lämnandet av arbetskraftspolitiska utlåtanden om kunder hos en kommun inom ett försöksområde inom respektive arbets- och näringsbyrås verksamhetsområde i huvudsak överförs till kommunen inom försöksområdet. En sådan överföring av uppgifterna inom utkomstskyddet för arbetslösa innebär att behandlingen av utkomstskyddsärenden som gäller arbetssökande som är kunder hos en kommun inom ett försöksområde blir smidigare och klarare och säkerställer att behandlingen sker utan dröjsmål. Genom överföringen av uppgifterna inom utkomstskyddet för arbetslösa stärks dessutom kommunernas roll i ärenden som gäller utkomstskyddet för arbetslösa.

Nylands arbets- och näringsbyrå kan inte ge arbetskraftspolitiska utlåtanden om andra än i förordningen angivna förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsförmåner när det gäller kunderna hos kommunerna inom ett försöksområde. För att processen för utkomstskydd för arbetslösa för arbetssökande som är kunder hos en kommun inom ett försöksområde ska bli smidigare är det dessutom motiverat att Nylands arbets- och näringsbyrå också i fråga om dessa kunder kan ge arbetskraftspolitiska utlåtanden om även andra än i förordningen angivna förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsförmåner, när byrån sköter uppgifter som anges i förordningen.

Hur studier påverkar rätten att få arbetslöshetsförmån

De som studerar på heltid har inte rätt till arbetslöshetsförmåner. Begränsningen gäller också ferieperioder under heltidsstudier. Frågan om studierna är heltidsstudier eller inte bedöms antingen på basis av studiernas examensinriktning eller deras omfattning. Arbetslösa får studera på deltid utan att studierna påverkar rätten till arbetslöshetsförmåner. Mindre studier av hobbykaraktär påverkar inte rätten till arbetslöshetsförmåner.

I lagen om utkomstskydd för arbetslösa anges uttömmande vilka studier som betraktas som heltidsstudier. En arbetssökande betraktas inte som studerande på heltid, om det på grundval av stadigvarande tid i arbete eller bedrivande av företagsverksamhet under studietiden kan anses att studierna inte utgör något hinder för att ta emot heltidsarbete. I lagen om utkomstskydd för arbetslösa anges det inte uttömmande vad som avses med stadigvarande tid i arbete. När det gäller längden på tiden i arbete under studietiden har i tillämpningspraxis åtminstone arbete som uppfyller det arbetsvillkor som utgör en förutsättning för arbetslöshetsdagpenning för löntagare ansetts tillräckligt. I praktiken innebär detta att tiden i arbete under studietiden är minst ungefär sex månader.

Nylands arbets- och näringsbyrå ger inom verksamhetsområdena för samtliga arbets- och näringsbyråer och kommunerna inom försöksområdena arbetskraftspolitiska utlåtanden om en arbetssökandes studier och upphörande med heltidsstudier. Varje arbets- och näringsbyrå och kommun inom ett försöksområde ger dock inom sitt eget verksamhetsområde arbetskraftspolitiska utlåtanden om i 2 kap. 10 a § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avsedda kortvariga studier som bedrivs av en arbetssökande som är kund hos dem.

Vid arbets- och näringsministeriet bereds just nu ett förslag till ändring av 16 a § i statsrådets förordning om närings-, trafik- och miljöcentralerna. I bestämmelsen i fråga föreskrivs det om arbetskraftspolitiska utlåtanden som ges centraliserat vid Nylands arbets- och näringsbyrå. Det föreslås att varje arbets- och näringsbyrå, utöver Nylands arbets- och näringsbyrå, ska kunna ge arbetskraftspolitiska utlåtanden om hur en arbetssökandes studier påverkar rätten att få arbets-

löshetsförmåner i situationer som inte är förenade med prövning. Det är motiverat att den behörighet att ge arbetskraftspolitiska utlåtanden som motsvarar den behörighet som föreslås i förslaget till ändring av förordningen utsträcks också till kommunerna inom försöksområdena.

Prövning av om det är fråga om heltidsstudier eller deltidsstudier kan ske endast när det är fråga om huruvida en arbetssökande har tillräcklig arbetshistoria eller företagsverksamhet under studietiden för att han eller hon ska kunna påvisa sin förmåga att studera vid sidan av arbete. Utifrån denna prövning kan studier som ska betraktas som heltidsstudier anses vara deltidsstudier.

Till den del det är fråga om att bedöma om en arbetssökandes studier är heltidsstudier på basis av studiernas omfattning eller att bedöma om heltidsstudier kan betraktas som deltidsstudier på basis av arbetshistoria eller företagsverksamhet, är det, för att säkerställa en enhetlig avgörande- och tillämpningspraxis samt för att förhindra dubbel handläggning, motiverat att lämnandet av arbetskraftspolitiska utlåtanden i dessa situationer, på motsvarande sätt som för närvarande, alljämt uteslutande koncentreras till Nylands arbets- och näringsbyrå.

Med tanke på att behandlingen av en arbetssökandes utkomstskyddsärende ska vara smidig och ske utan dröjsmål är det motiverat att varje kommun inom ett försöksområde inom sitt eget verksamhetsområde kan ge ett arbetskraftspolitiskt utlåtande om arbetssökandens heltidsstudier i situationer som inte är förenade med prövning och att behörigheten i dessa ärenden inte på riksnivå koncentreras enbart till Nylands arbets- och näringsbyrå.

2.3 Arbets- och näringsbyråernas arbetskraftspolitiska utlåtanden om kunder hos kommunerna inom försöksområdena

Varje arbets- och näringsbyrå ger inom sitt verksamhetsområde arbetskraftspolitiska utlåtanden om förutsättningarna för att en arbetssökande som är kund hos en kommun inom ett försöksområde ska få arbetslöshetsförmåner, om lämnandet av utlåtanden inte har ålagts kommunerna inom försöksområdena eller nationellt centraliserats till Nylands arbets- och näringsbyrå. De viktigaste arbetskraftspolitiska utlåtandena om kunderna hos kommunerna inom försöksområdena, vilka ges inom varje arbets- och näringsbyrås verksamhetsområde, gäller återfående av rätten till förmåner i fråga om unga personer som saknar utbildning och rätten till förmåner efter den skyldighet att vara i arbete som ålagts på grund av upprepade förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda.

2.3.1 Återfående av rätten till förmåner i fråga om unga personer som saknar utbildning

En ung person under 25 år, som efter grundskolan eller gymnasiet inte har genomgått någon utbildning som leder till examen och som ger yrkesfärdigheter (ung person som saknar utbildning), ska i föregående ansökningsförfarande som gäller de studier som börjar på höstterminen ha sökt till minst två studieplatser där han eller hon uppfyller kriterierna för antagning som studerande. I sysselsättningsplanen eller i en plan som ersätter den planen kan det under vissa förutsättningar avtalas om att studieplats kan sökas med avvikelse från det som sägs ovan samt om åtgärder i stället för att söka en studieplats.

En ung person som saknar utbildning har inte rätt till arbetslöshetsförmån på grundval av arbetslöshet från början av höstterminen, om han eller hon utan giltig orsak låtit bli att söka en studieplats, vägrat ta emot en studieplats eller genom sitt eget förfarande har orsakat att han eller hon inte blir antagen till en studieplats. Dessutom föreligger inte någon rätt till arbetslöshetsförmån på grundval av arbetslöshet från och med den tidpunkt då en ung person som saknar utbildning utan giltig orsak låter bli att inleda en utbildning som börjar vid en annan tidpunkt än höstterminen eller avbryter utbildningen.

RP 61/2022 rd

Rätten för en ung person som saknar utbildning att få arbetslöshetsförmån på grundval av arbetslöshet återfås när den unga personen har genomgått en utbildning som leder till examen och som ger yrkesfärdigheter. Rätten till arbetslöshetsförmån på grundval av arbetslöshet återfås också om en ung person som saknar utbildning under minst 21 kalenderveckor har varit i arbete som räknas in i arbetsvillkoret, deltagit i någon annan sysselsättningsfrämjande service än frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån eller frivilliga studier enligt lagen om främjande av integration, bedrivit frivilliga heltidsstudier enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller varit sysselsatt på heltid i företagsverksamhet eller eget arbete.

Med stöd av den förordning som trädde i kraft den 1 oktober 2021 avgör Nylands arbets- och näringsbyrå inom verksamhetsområdena för samtliga arbets- och näringsbyråer förutsättningarna för unga personer som saknar utbildning att få arbetslöshetsförmåner. Varje arbets- och näringsbyrå avgör inom sitt eget verksamhetsområde om en ung person som saknar utbildning återfår sin rätt till förmåner. Varje arbets- och näringsbyrå avgör inom sitt eget verksamhetsområde också om en ung arbetssökande som saknar utbildning och som är kund hos en kommun inom ett försöksområde återfår sin rätt till förmåner.

För att göra behandlingen av utkomstskyddsärenden som gäller arbetssökande som är kunder hos en kommun inom ett försöksområde smidigare är det motiverat att kommunen inom försöksområdet avgör om en ung person som saknar utbildning och som är kund hos kommunen inom försöksområdet återfår sin rätt till förmåner. Bedömningen av om en ung person som saknar utbildning återfår rätten till förmåner inbegriper endast ringa arbetskraftspolitisk prövning. Vid bedömningen av om rätten till förmåner återfås utreds inte om den unga personen förfar klandervärt enligt en arbetskraftspolitisk bedömning, utan det avgörs endast huruvida den unga personens rätt till förmåner har återfåtts.

2.3.2 Återfående av rätten till förmåner efter skyldigheten att vara i arbete

Sedan ingången av maj 2022 har rätten till arbetslöshetsförmåner kunnat gå förlorad för viss tid på grund av försummelser som hänför sig till inledande intervjuer eller samtal om jobbsökning, sysselsättningsplaner, jobbsökning och vissa sysselsättningsfrämjande tjänster. Om arbetssökandens ovannämnda förfarande upprepas en fjärde gång eller fler än fyra gånger, åläggs arbetssökanden en skyldighet att vara i arbete. Det att förmånen går förlorad för viss tid innebär att den arbetssökande föreläggs en tid utan ersättning, dvs. s.k. karenstid. Om det ovannämnda förfarandet upprepas, åläggs den arbetssökande en skyldighet att vara i arbete. Skyldigheten att vara i arbete innebär att den arbetssökande tills vidare förlorar sin rätt till förmåner.

Efter att ha ålagts skyldighet att vara i arbete återfår en person rätten till arbetslöshetsförmåner när personen under sammanlagt minst tolv kalenderveckor har varit i arbete som räknas in i arbetsvillkoret, deltagit i någon annan sysselsättningsfrämjande service än frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån eller frivilliga studier enligt lagen om främjande av integration (1386/2010), bedrivit frivilliga heltidsstudier enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller varit sysselsatt på heltid i företagsverksamhet eller eget arbete. Rätten till arbetslöshetsförmån återfås också när minst fem år har förflutit från det förfarande som ledde till att personen ålades skyldighet att vara i arbete.

Med stöd av den förordning som trädde i kraft den 1 oktober 2021 ger Nylands arbets- och näringsbyrå inom verksamhetsområdena för samtliga arbets- och näringsbyråer arbetskraftspolitiska utlåtanden om åläggande av skyldighet att vara i arbete. Varje arbets- och näringsbyrå avgör inom sitt eget verksamhetsområde om rätten till förmån återfås efter skyldigheten att vara i arbete och ger ett arbetskraftspolitiskt utlåtande om saken. Varje arbets- och näringsbyrå avgör

inom sitt verksamhetsområde också om en arbetssökande som är kund hos en kommun inom ett försöksområde återfår rätten till förmån efter skyldigheten att vara i arbete.

För att göra behandlingen av utkomskyddsärenden som gäller arbetssökande som är kunder hos en kommun inom ett försöksområde smidigare är det motiverat att kommunen inom försöksområdet avgör om en arbetssökande som är kund hos kommunen inom försöksområdet återfår sin rätt till förmåner efter skyldigheten att vara i arbete. Vid bedömningen av om skyldigheten att vara i arbete upphör utreds inte om den arbetssökande förfar klandervärt enligt en arbetskraftspolitisk bedömning, utan det avgörs endast huruvida den tidigare skyldigheten att vara i arbete har fullgjorts eller om skyldigheten fortfarande gäller. Bedömningen av när skyldigheten att vara i arbete upphör inbegriper inte någon betydande arbetskraftspolitisk prövning.

2.4 Underrättelse om sökande av arbete i en annan stat

Arbetskraftsmyndigheten ska underrätta Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan om att en arbetssökande, enligt artikel 64 i den s.k. grundförordningen, dvs. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen, har begett sig till ett annat EU- eller EES-land eller till Schweiz för att söka arbete där.

Underrättelsen i fråga är inte ett sådant arbetskraftspolitiskt utlåtande enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa som är bindande för den som betalar ut arbetslöshetsförmånen. Underrättelsen ska innehålla information om vilken dag arbetssökanden har åkt och ett eventuellt beslut att avvika från grundförordningens krav på att en person måste stå till arbetskraftsmyndigheternas förfogande under minst fyra veckor efter det att han eller hon blev arbetslös.

När det gäller en arbetssökande som är kund hos en kommun inom ett försöksområde ges ovan nämnda underrättelse av varje arbets- och näringsbyrå inom sitt eget verksamhetsområde. För att göra behandlingen av utkomstskyddsärenden som gäller arbetssökande som är kunder hos en kommun inom ett försöksområde smidigare är det motiverat att underrättelsen om att en arbetssökande beger sig till en annan stat för att söka arbete där ges av kommunen inom försöksområdet när det är fråga om kommunens egna kunder. Bestämmelser om den föreslagna ändringen föreslås bli intagna i lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen, som innehåller bestämmelser om uppgifterna för kommunerna inom försöksområdena.

3 Målsättning

Syftet med propositionen är att stärka kommunernas roll i ärenden som gäller utkomstskydd för arbetslösa och främja att behandlingen av utkomstskyddsärenden som gäller personer som är kunder hos kommunerna inom försöksområdena sker utan dröjsmål och smidigt. Ett ytterligare mål är att förenkla processen för behandling av utkomstskyddsärenden.

Avsikten är att ärenden som gäller utkomstskydd för arbetslösa för kunder hos en kommun inom ett försöksområde i huvudsak ska behandlas antingen i kommunen inom försöksområdet eller nationellt centraliserat vid Nylands arbets- och näringsbyrå.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

Till kommunerna inom ett försöksområde i kommunförsöket som gäller främjande av sysselsättningen överförs behörigheten att ge arbetskraftspolitiska utlåtanden om de egna kundernas

RP 61/2022 rd

rätt till arbetslöshetsförmåner, när det gäller ärenden i vilka arbets- och näringsbyrån för närvarande har denna behörighet och i fråga om vilka behandlingen inte på riksnivå har centraliserats till Nylands arbets- och näringsbyrå. De mest centrala av dessa utlåtanden gäller rätten till förmån efter den skyldighet att vara i arbete som ålagts på grund av upprepade förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda och återfående av rätten till förmåner i fråga om unga personer som saknar utbildning.

Dessutom ska kommunerna inom ett försöksområde, utöver Nylands arbets- och näringsbyrå när den sköter till den centraliserade uppgifter inom utkomstskyddet för arbetslösa, kunna ge arbetskraftspolitiska utlåtanden om en arbetssökandes studier i situationer som inte är förenade med prövning samt om studier vars omfattning i sin helhet är mindre än den i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivna omfattning som visar att studierna är heltidsstudier.

Vidare föreslås det att Nylands arbets- och näringsbyrå när den sköter till den centraliserade uppgifter inom utkomstskyddet för arbetslösa dessutom ska ge arbetskraftspolitiska utlåtanden även om andra än i förordningen uttryckligen nämnda förutsättningar för en arbetssökande som är kund hos en kommun inom ett försöksområde att få arbetslöshetsförmåner.

I propositionen föreslås det dessutom att kommunerna inom ett försöksområde i fråga om sina kunder ska underrätta den som betalar ut arbetslöshetsförmåner om att en arbetssökande har begett sig till ett annat EU- eller EES-land eller till Schweiz för att söka arbete där.

Ändringar av teknisk natur görs i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice, lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om genomförande av vissa bestämmelser om uppehålls rätt i avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen. Ändringarna hänför sig till den s.k. nordiska modellen för arbetskraftsservice.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

Det att skötseln av uppgifter inom utkomstskyddet för arbetslösa överförs från arbets- och näringsbyråerna till kommunerna inom försöksområdena kommer inte att öka eller minska utgifterna i statsbudgeten eller kommunernas budgetar.

Det att sakkunniga i kommunerna inom försöksområdena får användarrättigheter till informationssystemet i anslutning till underrättelser om att en arbetssökande, enligt EU:s förordning om social trygghet, beger sig till ett annat EU- eller EES-land eller Schweiz för att söka arbete där beräknas orsaka staten mycket små kostnader.

Ändringen påverkar inte heller förutsättningarna för att få arbetslöshetsförmåner eller de arbetssökandes rättigheter eller skyldigheter.

I och med att behandlingen av rätten till förmåner efter skyldigheten att vara i arbete och behandlingen av återfående av rätten till förmåner i fråga om unga personer som saknar utbildning överförs till kommunerna inom försöksområdena ökar deras arbetsmängd i anslutning lämnandet av arbetskraftspolitiska utlåtanden. På motsvarande innebär överföringen av dessa uppgifter inom utkomstskyddet för arbetslösa till kommunerna inom försöksområdena att arbets- och näringsbyråernas arbete i anslutning till lämnandet av arbetskraftspolitiska utlåtanden minskar. Den eventuella faktiska arbetsmängden i kommunerna inom försöksområdena bedöms öka mycket litet, eftersom ändringen innebär att anmälningarna och informationsutbytet mellan kommunerna och arbets- och näringsbyråerna minskar i anslutning till dessa uppgifter inom utkomstskyddet för arbetslösa.

RP 61/2022 rd

Arbets- och näringsbyråerna ålade uppskattningsvis ca 16 500 olika personer en skyldighet att vara i arbete 2019. År 2020 var motsvarande siffra uppskattningsvis ca 11 200 och 2021 uppskattningsvis ca 7 600. Antalet anmälningar, liknande det arbetskraftspolitiska utlåandet, om att skyldigheten att vara i arbete upphör uppgick till uppskattningsvis ca 6 300 år 2019, uppskattningsvis ca 5 600 år 2020 och uppskattningsvis ca 3 400 år 2021. Antalet anmälningar om att skyldigheten att vara i arbete upphör kan dock vara förenat med betydande osäkerhet, eftersom man inte känner till om en sådan anmälan om att skyldigheten upphör alltid har lämnats.

Arbets- och näringsbyråerna gav 2019 ca 16 900 arbetskraftspolitiska utlåanden om förutsättningarna för unga personer som saknar utbildning att få arbetslöshetsförmån. År 2020 var antalet uppskattningsvis ca 19 400 och 2021 uppskattningsvis ca 14 100. Dessa statistikuppgifter beskriver antalet utlåanden som gäller olika personer och som hindrar utbetalningen av arbetslöshetsförmån. Det finns inga uppgifter om antalet utlåanden om att rätten till förmåner återfås.

År 2018 gav arbets- och näringsbyråerna uppskattningsvis ca 350 och 2019 uppskattningsvis ca 300 underrättelser om att en arbetssökande har begett sig till ett annat EU- eller EES-land eller till Schweiz för att söka arbete där.

Möjligheten att ge arbetskraftspolitiska utlåanden om hur en arbetssökandes studiers påverkar rätten till arbetslöshetsförmåner innebär att arbetsmängden i kommunerna inom försöksområdena ökar jämfört med att ärendena i fråga alltid och i alla situationer behandlas centraliserat vid Nylands arbets- och näringsbyrå. I och med att behörigheten att ge arbetskraftspolitiska utlåanden fördelas inte bara på Nylands arbets- och näringsbyrå utan även på kommunerna inom försöksområdena minskar på motsvarande sätt den arbetsmängd som krävs för att ge arbetskraftspolitiska utlåanden vid Nylands arbets- och näringsbyrå, som sköter de uppgifter som centraliseras.

Antalet individuella arbetskraftspolitiska utlåanden om heltidsstudier uppgick till uppskattningsvis ca 26 000 år 2019, uppskattningsvis ca 34 000 år 2020 och uppskattningsvis ca 31 000 år 2021. Största delen av utlåandena lämnades av Nylands arbets- och näringsbyrå, som år 2019 lämnade uppskattningsvis ca 12 000 utlåanden, år 2020 uppskattningsvis ca 16 000 utlåanden och år 2021 uppskattningsvis ca 20 000 utlåanden. Även vid Birkalands arbets- och näringsbyrå, Norra Österbottens arbets- och näringsbyrå samt Egentliga Finlands arbets- och näringsbyrå har det årligen lämnats fler utlåanden än vid de övriga arbets- och näringsbyråerna. Det är inte känt vilken typ av studier de arbetskraftspolitiska utlåandena om heltidsstudier gäller.

Dessa statistikuppgifter är förenade med vissa förbehåll bl.a. eftersom statistikuppgifterna visar på antalet anmälningar och utlåanden som gäller alla arbetssökande vid alla arbets- och näringsbyråer, och det inte är känt hur stor del av dessa som uttryckligen gäller arbetssökande som är kunder hos kommunerna inom försöksområdena. Uppgifterna ger dock en riktgivande uppskattning av det totala antalet anmälningar och utlåanden. Antalet anmälningar och utlåanden som gäller arbetssökande som är kunder hos kommunerna inom försöksområdena uppskattas vara färre än det antal som anges ovan.

De föreslagna ändringarna utvidgar behörigheten för kommunerna inom försöksområdena i kommunförsöket som gäller främjande av sysselsättningen att ge arbetskraftspolitiska utlåanden och stärker kommunernas roll vid verkställigheten av ärenden som gäller utkomstskyddet för arbetslösa.

Ändringarna minskar behovet för en arbetssökande som är kund hos en kommun att utträta ärenden hos en arbets- och näringsbyrå i situationer som gäller erhållande av arbetslöshetsförmåner. Tack vare att skötseln av uppgifter överförs kommer arbetslösa arbetssökande att mer

RP 61/2022 rd

sällan än hittills behöva lämna utredningar i samma ärende till två olika instanser. Detta minskar byråkratin i samband med ansökan om arbetslöshetsförmån.

Eftersom behandlingen av ärenden som på riksnivå har centraliserats till Nylands arbets- och näringsbyrå är mer krävande och därför långsammare än behandlingen av andra utkomstskyddsärenden, kan också behandlingstiderna för klara fall som gäller heltidsstudier för närvarande vara längre. Utgångspunkten är dock att uppgiften att ge ett arbetskraftspolitiskt utlåtande i ett ärende som gäller en arbetssökandes heltidsstudier är klart rutinmässig.

Genom ändringarna förenklas och förtydligas processen för lämnande av arbetskraftspolitiska utlåtanden. Den föreslagna överföringen av skötseln av uppgifter bedöms försnabba processen för behandling av arbetssökandens rätt till arbetslöshetsförmåner i synnerhet i en situation där arbetssökanden måste lämna in ytterligare utredningar för att förmånsrätten ska kunna avgöras.

5 Remissvar

Nästan alla remissinstanser ansåg att de ändringar som föreslås i propositionen i princip kan understödjas. Remissinstansernas centrala synpunkt var att de föreslagna ändringarna gör processen med utkomstskydd för arbetslösa för arbetssökande smidigare, snabbare och klarare. Ändringarna ansågs dessutom skapa klarhet i behörighetsfrågorna mellan arbets- och näringsbyråerna och kommunerna inom försöksområdena. Dessutom ansågs de föreslagna ändringarna stärka kommunernas roll och ansvar i fråga om sysselsättningstjänsterna. Ändringarna ansågs vara motiverade också med tanke på den senare permanenta överföring av arbets- och närings-tjänsterna till kommunerna som regeringen dragit upp riktlinjer för.

Många remissinstanser lyfte fram att de sakkunniga behöver tillräcklig introduktion med anledning av den förändrade lagstiftningen, i synnerhet när det gäller de sakkunniga som överförs från arbets- och näringsbyråerna till kommunerna inom försöksområdena. Dessutom fäste många remissinstanser vikt vid tillräckliga resurser och en ändamålsenlig fördelning av resurserna mellan arbets- och näringsbyråerna och kommunerna inom försöksområden med beaktande av de ändringar som föreslås i denna proposition samt bl.a. de ändringar i serviceprocessen för arbetssökande som träder i kraft den 2 maj 2022. Många remissinstanser lyfte fram kompenseringen av den arbetstid som på basis av förslaget frigörs från arbets- och näringsbyrån genom utjämnande personalöverföringar till kommunförsöken.

Resursfrågorna i anslutning till de ändringar i serviceprocessen för arbetssökande som träder i kraft den 2 maj 2022 och den senare permanenta överföringen av arbets- och närings-tjänster till kommunerna som regeringen har dragit upp riktlinjer för har avgjorts och avgörs i samband med propositionerna i fråga, och de gäller inte till dessa delar denna proposition.

Uppskattningsvis ca 16 500 olika personer har 2019 ålagts en skyldighet att vara i arbete. Denna uppgift gäller de skyldigheter som ålagts alla arbetssökande vid samtliga arbets- och näringsbyråer. I antalet ingår med andra ord också andra arbetssökande än de som är kunder hos en försökskommun. År 2019 gavs det uppskattningsvis ca 19 600 sådana utlåtanden om förutsättningarna för unga personer som saknar utbildning att få arbetslöshetsförmån som hindrar utbetalningen av arbetslöshetsförmån. Antalet utlåtanden om återfående av rätten till förmånen är inte känt.

Antalet arbetskraftspolitiska utlåtanden om återfående av rätten till förmåner i fråga om unga personer som saknar utbildning och antalet arbetskraftspolitiska utlåtanden om rätten till förmåner efter skyldigheten att vara i arbete kan uppskattas vara mindre än vad som anges ovan. Detta beror bl.a. på att påföljderna i fråga kan upphöra att gälla utan några sådana åtgärder som

kräver administrativt arbete av arbets- och näringsbyrån eller kommunen inom försöksområdet, t.ex. på grund av att arbete eller studier inleds eller på grund av andra motsvarande omständigheter. När det gäller sådana uppgifter inom utkomstskyddet för arbetslösa är det för närvarande kommunerna inom försöksområdena som ger anmälningarna och utbyter information med arbets- och näringsbyråerna. Överföringen av de föreslagna uppgifterna till kommunerna inom försöksområdena innebär att anmälningarna och informationsutbytet mellan kommunerna och arbets- och näringsbyråerna minskar i anslutning till uppgifterna i fråga. Den eventuella faktiska arbetsmängden i kommunerna inom försöksområdena beräknas som mest öka mycket litet.

Utifrån erhållna utlåtanden har motiveringen till regeringspropositionen preciserats i fråga om lämnande av utlåtanden där rätten till förmåner i fråga om en ung person som saknar utbildning eller rätten till förmåner efter skyldigheten att vara i arbete ännu inte har återfåtts (s.k. hänvisningsutlåtanden) samt i fråga om behörigheten att ge arbetskraftspolitiska utlåtanden retroaktivt. Dessutom har motiveringen preciserats i fråga om behörigheten mellan Nylands arbets- och näringsbyrå och kommunerna inom försöksområdena.

Motiveringen har vidare preciserats i fråga om de fyra veckor långa tidsfristen när en arbetssökande beger sig till ett annat EU- eller EES-land eller till Schweiz för att söka arbete där samt i fråga om det regleringstekniska genomförandet i anslutning till underrättelsen. Utifrån remissvaren har formuleringen i 12 b § i lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen ändrats så att den är förenlig med 6 § i lagen om tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av de sociala trygghetssystemen.

Det förslag till ändring av 16 a § i statsrådets förordning om närings-, trafik- och miljöcentralerna som bereds vid arbets- och näringsministeriet var på remiss delvis samtidigt som denna regeringsproposition. I begäran om utlåtande om förslaget till ändring av förordningen ombads remissinstanserna dessutom ta ställning till huruvida den i förslaget till förordning föreslagna behörigheten att ge arbetskraftspolitiska utlåtanden om en arbetssökandes studier bör utvidgas till att gälla inte bara arbets- och näringsbyråer utan även de kommuner som deltar i kommunförsöket som gäller främjande av sysselsättningen.

Remissinstanserna understödde förslaget att motsvarande behörighet som den som föreslås i förslaget till ändring av förordningen utvidgas också till kommunerna inom försöksområdena. En del av remissinstanserna fäste vikt vid de resurser som kommunerna inom försöksområdena har när det gäller de uppgifter inom utkomstskyddet för arbetslösa som föreslås bli överförda.

När det gäller lämnande av arbetskraftspolitiska utlåtanden om en arbetssökandes studier är det inte fråga om en överföring av uppgiften i fråga till kommunerna inom försöksområdena, utan det är fråga om en möjlighet för kommunerna inom försöksområdena att ge arbetskraftspolitiska utlåtanden om en arbetssökandes studier i sådana situationer när det från fall till fall är ändamålsenligt. Detta motsvarar de verkställande organens tidigare respons på ordnandet av processen med utkomstskydd för arbetslösa. I sista hand är det Nylands arbets- och näringsbyrå som är skyldig att ge utlåtanden.

Regeringspropositionen har efter remissbehandlingen kompletterats i fråga om lämnandet av arbetskraftspolitiska utlåtanden om en arbetssökandes studier.

6 Specialmotivering

6.1 Lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen

12 a §. Arbetskraftspolitiskt utlåtande. Till 1 mom. 1 punkten fogas omnämmanden om att kommunerna inom försöksområdet ger ett arbetskraftspolitiskt utlåtande om de förutsättningar för erhållande av förmåner som anges i 2 kap. 16 § och 2 a kap. 10 § 2 och 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Uppgifterna är nya för kommunerna.

Kommunerna inom försöksområdet ska ge ett arbetskraftspolitiskt utlåtande om återfående av rätten till förmåner i fråga om unga personer som saknar utbildning. Dessutom ska kommunerna inom försöksområdet ge ett arbetskraftspolitiskt utlåtande om återfående av rätten till förmåner efter den skyldighet att vara i arbete som ålagts på grund av upprepade arbetskraftspolitiska förfaranden. Kommunerna inom försöksområdet kan ge ett arbetskraftspolitiskt utlåtande också i situationer där rätten till förmåner i fråga om en ung person som saknar utbildning eller rätten till förmåner efter den skyldighet att vara i arbete som ålagts på grund av upprepade förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda inte har återfåtts efter det att skyldigheten ålagts.

Det föreslås att det till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. där det föreskrivs om behörigheten för kommunerna inom försöksområdet att ge ett arbetskraftspolitiskt utlåtande om hur en arbetssökandes studier påverkar rätten till arbetslöshetsförmån. Utöver Nylands arbets- och näringsbyrå, som centraliserat sköter uppgifter inom utkomstskyddet för arbetslösa, ska kommunerna inom försöksområdet kunna ge ett arbetskraftspolitiskt utlåtande om en arbetssökandes heltidsstudier i situationer där arbetssökanden inte har någon arbetshistoria, företagsverksamhet eller sysselsättning i eget arbete under studietiden.

Det som sägs ovan gäller en arbetssökandes studier där målsättningen är att avlägga högskoleexamen samt sådana studier enligt lagen om yrkesutbildning som syftar till avläggande av en yrkesinriktad grundexamen eller en del av en sådan examen eller till genomförande av utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv. Det som sägs ovan gäller dessutom lämnande av utlåtanden om gymnasiestudier när deras omfattning enligt lärokursen är sammanlagt minst 150 studiepoäng, gymnasiestudier som ordnas i internat, studier som syftar till genomförande av utbildning enligt lagen om utbildning som handleder för examensutbildning samt sådana studier i grundläggande utbildning för vuxna enligt 46 § i lagen om grundläggande utbildning vars omfattning är minst 22 kurser per läsår.

Dessutom ska kommunerna inom ett försöksområde kunna ge ett arbetskraftspolitiskt utlåtande om en arbetssökandes studier som ger yrkesfärdigheter och vars omfattning enligt studieplanen i sin helhet är mindre än fem studiepoäng, tre studieveckor eller 4,5 kompetenspoäng samt om andra studier vars omfattning enligt undervisningsprogrammet i sin helhet är mindre än 25 veckotimmar.

För kommunerna inom försöksområdet är det fråga om en möjlighet att ge arbetskraftspolitiska utlåtanden i sådana i propositionen föreslagna situationer som gäller studier. I dessa situationer är det i sista hand Nylands arbets- och näringsbyrå som är skyldig att ge ett arbetskraftspolitiskt utlåtande. Det att myndigheternas behörighet organiseras på det sätt som föreslås i förordningen motsvarar det sätt på vilket behörigheten har fördelats mellan olika aktörer i 11 kap. 4 § 1 och 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa utifrån riksdagens grundlagsutskotts ställningstagande (GrUU 2/2012 rd och ShUB 1/2012 rd).

Kommunerna inom försöksområdet kan efter lagens ikraftträdande ge arbetskraftspolitiska utlåtanden om återfående av rätten till förmåner i fråga om unga personer som saknar utbildning,

om rätten till förmåner efter skyldigheten att vara i arbete samt om hur en arbetssökandes studier påverkar rätten till arbetslöshetsförmån också i fråga om tiden före lagens ikraftträdande. Till denna del har det förekommit oklarheter i tillämpningspraxis och man har delvis redan nu förfarit på det föreslagna sättet.

Eftersom det tas in ett nytt 2 mom. föreslås det gällande 2 mom. bli 3 mom. Till 3 mom. fogas en bestämmelse enligt vilken arbets- och näringsbyrån, när den sköter i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivna uppgifter i anslutning till lämnandet av arbetskraftspolitiska utlåtan- den, trots 1 mom. kan ge arbetskraftspolitiska utlåtan- den även om andra förutsättningar för en kund hos en kommun inom ett försöksområde att få arbetslöshetsförmåner. I praktiken gäller bestämmelsen i fråga Nylands arbets- och näringsbyrås behörighet att med stöd av statsrådets förordning om närings-, trafik- och miljöcentralerna ge arbetskraftspolitiska utlåtan- den om en kund hos en kommun inom ett försöksområde.

När det gäller Nylands arbets- och näringsbyrå är det fråga om en möjlighet att ge också andra arbetskraftspolitiska utlåtan- den än sådana som byrån enligt lag ska ge centraliserat, när byrån sköter till den centraliserade uppgifter inom utkomstskyddet för arbetslösa. Nylands arbets- och näringsbyrå kan också överföra lämnandet av ett sådant utlåtan- de till en kommun inom försöks- området. Nylands arbets- och näringsbyrå ska dock inte kunna avgöra ett sådant ärende om en arbetssökandes rätt till arbetslöshetsförmåner som en kommun inom försöksområdet redan tidi- gare har avgjort. På motsvarande sätt ska en kommun inom försöksområdet inte kunna avgöra ett sådant ärende som Nylands arbets- och näringsbyrå redan tidigare har avgjort.

Eftersom det tas in ett nytt 2 mom. föreslås 5 mom. bli 6 mom. Till 6 mom. fogas en hänvisning till det nya 2 mom. På rätten för en kommun inom försöksområdet att få uppgifter för lämnande av arbetskraftspolitiska utlåtan- den om en arbetssökandes studier samt på Folkpensionsanstal- tens och arbetslöshetskassans rätt att lämna ut uppgifter till en kommun inom försöksområdet tillämpas motsvarande bestämmelser som i fråga om de uppgifter enligt 1 mom. som kommu- nerna inom försöksområdet har.

På grund av det nya 2 mom. flyttas de nuvarande 2–5 mom. lagtekniskt och blir 3–6 mom.

12 b §. *Jobbsökning i en annan stat.* Paragrafen är ny och i dess 1 mom. föreskrivs om uppgiften för kommunerna inom försöksområdet i kommunförsöket som gäller främjande av sysselsätt- ningen att lämna en i 11 kap. 4 a § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avsedd underrättelse till Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan om att en arbetssökande, enligt artikel 64 i grundförordningen, har begett sig till ett annat EU- eller EES-land eller till Schweiz för att söka arbete där.

Underrättelsen ska innehålla information om avresedagen och om huruvida personen har till- stånd att avvika från villkoret att han eller hon måste stå till arbetskraftsmyndigheternas förfoga- nde under minst fyra veckor efter det att han eller hon blev arbetslös.

I 2 mom. föreskrivs att även en kommun inom ett försöksområde, utöver arbets- och näringsby- rån och arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter, är arbetskraftsmyndighet och en sådan institution som utses av den behöriga myndigheten, när bestämmelserna i artikel 64.1 a i grundförordningen tillämpas. Detta innebär att en arbetslös person, innan han eller hon beger sig till ett annat EU- eller EES-land eller till Schweiz för att söka arbete där, måste ha registrerat sig som arbetssökande och stå till förfogande för kommunen inom försöksområdet under minst fyra veckor efter det att han eller hon blev arbetslös. I den ovannämnda tidsfristen på fyra veckor är det möjligt att beakta inte bara kundrelationen till kommunen inom försöksområdet utan även kundrelationen till arbets- och näringsbyrån innan lagen träder i kraft.

Kommunen inom försöksområdet kan ge tillstånd att avvika från den ovannämnda tidsfristen på fyra veckor.

Ikraftträdande. I bestämmelsen föreskrivs om lagens ikraftträdande.

6.2 Lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice

3 kap. Arbetsförmedling

5 §. *Undantag som gäller tidpunkten för jobsökningsskyldighetens inträde.* I 1 mom. finns bestämmelser om när jobsökningsskyldigheten för permitterade inträder. Avsikten har varit att skyldigheten att söka arbete för permitterade börjar när tre månader har förflutit från permitterings början (RP 167/2021 rd, s. 19). Enligt ordalydelsen i bestämmelsen beräknas tidsfristen så att det ska ordnas ett samtal om jobsökning för den permitterade när permitteringen har varat i tre månader. Jobsökningsskyldigheten åläggs vid samtalet om jobsökning.

Om en inledande intervju har ordnats för den arbetssökande när han eller hon anmäler sig som arbetssökande innan permitteringen börjar, ordnas ett samtal om jobsökning för honom eller henne ungefär tre månader efter den inledande intervjun. En tolkning enligt ordalydelsen i bestämmelsen leder till att jobsökningsskyldigheten i denna situation åläggs först i samband med följande samtal om jobsökning som ordnas sex månader efter den inledande intervjun.

Den ovannämnda tolkningen är inte avsedd och leder till slumpmässighet när det gäller begynnelsetidpunkten för jobsökningsskyldigheten. Därför förtydligas ordalydelsen i bestämmelsens så att jobsökningsskyldigheten alltid börjar när permitteringen varat i tre månader.

6 §. *Undantag i fråga om antalet möjliga jobb som ska sökas och granskningsperioden.* I 1 mom. föreskrivs om den jobsökningsskyldighet som åläggs en arbetssökande som är deltidsanställd. Enligt ordalydelsen i bestämmelsen ska det i sysselsättningsplanen för en arbetssökande ingå en granskningsperiod på tre månader för jobsökningsskyldigheten.

För deltidsanställda ordnas var tredje månad ett samtal om jobsökning, där sysselsättningsplanen uppdateras och en ny granskningsperiod på tre månader för jobsökningsskyldigheten tas in i planen. Av omständigheter som beror på antingen myndigheten eller den arbetssökande är det inte alltid möjligt att ordna samtal om jobsökning exakt var tredje månad, utan det kan från fall till fall finnas en viss flexibilitet i fråga om tidpunkten för ordnandet av ett samtal.

För att fastställandet av granskningsperioder för jobsökningsskyldigheten inte ska hindra ordnandet av en ändamålsenlig serviceprocess, bör det även utifrån ordalydelsen i bestämmelsen vara möjligt att i jobbsökarplanen på en gång inkludera flera granskningsperioder för jobsökningsskyldigheten. Av denna anledning föreslås det att omnämmandet av en granskningsperiod i bestämmelsen ändras till pluralform.

6.3 Lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om genomförande av vissa bestämmelser om uppehållsrätt i avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen

I 2 a kap. 9 § 1 mom. 1 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs det om en tid utan ersättning om en arbetssökande uteblir från en inledande intervju eller ett samtal om jobsökning som avses i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice. I den paragrafhänvisning som gäller samtalet om jobsökning finns det dock ett fel som föreslås bli korigerat.

Även paragrafhänvisningen i 6 § i lagen om genomförande av vissa bestämmelser om uppehållsrätt i avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen ändras så att den blir korrekt. För att undvika ett oklart rättsläge föreslås det att ändringen ska tillämpas retroaktivt från och med den 2 maj 2022.

7 Bestämmelser på lägre nivå än lag

Enligt 12 a § 3 mom. i lagen om ett kommunförsök som främjar sysselsättningen får genom förordning av arbets- och näringsministeriet närmare bestämmelser utfärdas om lämnande av arbetskraftspolitiska utlåtanden och om de uppgifter som ska ingå i utlåtandena samt om rätten för arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter att ge arbetskraftspolitiska utlåtanden om rätten till arbetslöshetsförmåner för en kund hos en kommun inom ett försöksområde.

Samtidigt som de lagändringar som föreslås i denna proposition träder ikraft ska det i arbets- och näringsministeriets förordning om arbetskraftspolitiska utlåtanden och samarbetskyldighet i ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen (153/2021) föreskrivas närmare om rätten för arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter att ge arbetskraftspolitiska utlåtanden om rätten till arbetslöshetsförmåner för en kund hos en kommun inom ett försöksområde. Det är till denna del fråga om en ny bestämmelse. Dessutom föreslås det att förordningens giltighetstid förlängs på motsvarande sätt som giltighetstiden för lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen till den 31 december 2024.

8 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Enligt 19 § 2 mom. i grundlagen har var och en rätt till grundläggande försörjning bl.a. annat vid arbetslöshet. Arbetslöshetsförmånerna är sådana förmåner som vid arbetslöshet garanterar rätten till grundläggande försörjning enligt 19 § 2 mom. i grundlagen.

Enligt 21 § 1 mom. i grundlagen har var och en rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en domstol eller någon annan myndighet som är behörig enligt lag samt att få ett beslut som gäller hans eller hennes rättigheter och skyldigheter behandlat vid domstol eller något annat oavhängigt rättskipningsorgan.

Propositionen anses tillgodose den i grundlagen garanterade rätten till grundläggande försörjning vid arbetslöshet i och med att en behandling på behörigt sätt och utan dröjsmål främjas. Ändringarna bedöms främja att utkomstskyddsärenden behandlas utan dröjsmål, eftersom fler sådana uppgifter inom utkomstskyddet för arbetslösa som gäller arbetssökande som är kunder hos kommunerna inom försöksområdet överförs till kommunerna, vilket minskar en oändamålsenlig överföring av uppgifter mellan kommunerna inom försöksområdet och arbets- och näringsbyrån.

På de grunder som anges ovan kan lagförslaget behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen (1269/2020) 12 a § 1 mom. 1 punkten och 2–5 mom., sådana de lyder i lag 421/2021, och
fogas till 12 a §, sådan den lyder i lag 421/2021, ett nytt 6 mom. samt till lagen en ny 12 b § som följer:

12 a §

Arbetskraftspolitiskt utlåtande

Kommunerna inom försöksområdet ger ett arbetskraftspolitiskt utlåtande enligt 1 kap. 4 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa i fråga om

1) de allmänna arbetskraftspolitiska förutsättningar för erhållande av förmåner som anges i 2 kap. 1 och 2 §, 4 § 1 mom. och 13 § 4 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa samt det återfående av rätten till förmån som avses i 2 kap. 16 § 1 mom. och 2 a kap. 10 § 2 och 3 mom. i den lagen,

Kommunerna inom försöksområdet kan ge ett i 1 kap. 4 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avsett arbetskraftspolitiskt utlåtande i fråga om följande studier enligt 2 kap. 10 § 2 mom. i den lagen:

- 1) studier som avses i 1–4 och 6 punkten i det momentet,
- 2) studier som avses i 5 punkten i det momentet och vars omfattning enligt studieplanen är mindre än fem studiepoäng, tre studieveckor eller 4,5 kompetenspoäng,
- 3) studier som avses i 7 punkten i det momentet och vars omfattning enligt undervisningsprogrammet är mindre än 25 veckotimmar.

När det gäller behörigheten för arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter att ge ett arbetskraftspolitiskt utlåtande om rätten till arbetslöshetsförmåner för en kund hos en kommun inom ett försöksområde tillämpas 11 kap. 4 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. På arbetskraftspolitiska utlåtanden av kommuner inom försöksområden och av arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter tillämpas 11 kap. 4 § 3 och 4 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Genom förordning av arbets- och näringsministeriet får närmare bestämmelser utfärdas om lämnande av arbetskraftspolitiska utlåtanden och om de uppgifter som ska ingå i utlåtandena samt om rätten för arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter att ge arbetskraftspolitiska utlåtanden om rätten till arbetslöshetsförmåner för en kund hos en kommun inom ett försöksområde. Vid skötseln av i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivna uppgifter i anslutning till lämnandet av arbetskraftspolitiska utlåtanden kan arbets- och näringsbyrån dessutom trots 1 mom. ge arbetskraftspolitiska utlåtanden även om andra förutsättningar för en kund hos en kommun inom ett försöksområde att få arbetslöshetsförmåner.

På kommuner inom försöksområden tillämpas vad som med stöd av 9 kap. 2 § 4 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice föreskrivs om fastställande av kostnadsersättning

RP 61/2022 rd

och om arbets- och näringsbyråns skyldighet att anmäla de uppgifter som påverkar fastställandet av kostnadsersättningen till arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten.

På rätten för kommunerna inom försöksområdena att få uppgifter för att kunna sköta de uppgifter som anges i 1 och 2 mom. tillämpas vad som i 13 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om arbets- och näringsbyråns rätt att få uppgifter. Vad som i 13 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om Arbetskraftsmyndigheten gäller kommuner inom försöksområden när de sköter de uppgifter som avses i 1 och 2 mom.

12 b §

Jobsökning i en annan stat

Kommunerna inom försöksområdet ger Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan en underrättelse enligt 11 kap. 4 a § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa om att en arbetssökande, enligt artikel 64 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen, nedan *grundförordningen*, har begett sig till en annan stat för att söka arbete där.

Bestämmelser om institutionernas behörighet vid tillämpningen av artikel 64.1 a i grundförordningen finns i 6 § i lagen om tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av de sociala trygghetssystemen (352/2010). Vid tillämpningen av nämnda led är också en kommun inom ett försöksområde Arbetskraftsmyndighet och den behöriga institution som utses av den behöriga myndigheten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av 3 kap. 5 och 6 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) 3 kap. 5 § 2 mom.
och 6 § 1 mom., sådana de lyder i lag 1379/2021, som följer:

3 kap.

Arbetsförmedling

5 §

Undantag som gäller tidpunkten för jobsökningskyldighetens inträde

Jobsökningskyldigheten för permitterade inträder när det samtal om jobsökning som avses
i 2 kap 6 § 1 mom. 2 punkten har ordnats och tre månader har förflutit sedan permitteringen
började.

6 §

Undantag i fråga om antalet möjliga jobb som ska sökas och granskningsperioden

Om inte något annat följer av 3 § 3 mom. eller 7 §, ska det i sysselsättningsplanen för en
arbetssökande som är deltidsanställd i minst två veckor eller vars permittering genomförs i form
av förkortad arbetstid ingå granskningsperioder på tre månader under vilka den arbetssökande
ska söka minst ett jobb som han eller hon har möjlighet att få.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

3.

Lag

om ändring av 2 a kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 2 a kap. 9 § 1 mom. 1 punkten,
sådan den lyder i lag 1380/2021, som följer:

2 a kap.

Förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda

9 §

Förfaranden i samband med jobsökning och arbetskraftsservice

En arbetssökande har under sju dagar efter en underlåtelse eller ett annat förfarande inte rätt till arbetslöshetsförmån, om han eller hon som arbetslös eller i lönesubventionerat arbete eller som mottagare av arbetslöshetsförmån enligt 3 kap. 3 § 3 mom. utan sådan orsak som avses i 11–14 § eller en med dessa jämfällbar giltig orsak under en period på 12 månader en andra gång

1) uteblir från en inledande intervju eller ett samtal om jobsökning som avses i 2 kap. 5 § eller 2 kap. 6 § 1 eller 2 mom. i lagen om arbetskrafts- och företagsservice,

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

4.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om genomförande av vissa bestämmelser om uppehållsrätt i avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om genomförande av vissa bestämmelser om uppehållsrätt i avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (666/2020) 6 § 1 mom. som följer:

6 §

Sökanden jämställs med personer som avses i 2 kap. 1 § 3 mom. 1 punkten i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012).

Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagen tillämpas från och med den 2 maj 2022.

Helsingfors den 21 april 2022

Statsminister

Sanna Marin

Arbetsminister Tuula Haatainen

1.

Lag

om ändring av lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen (1269/2020) 12 a § 1 mom. 1 punkten och 2–5 mom., sådana de lyder i lag 421/2021, och
fogas till 12 a §, sådan den lyder i lag 421/2021, ett nytt 6 mom. samt till lagen en ny 12 b § som följer:

Gällande lydelse

12 a §

Arbetskraftspolitiskt utlåtande

Kommunerna inom försöksområdena ger ett arbetskraftspolitiskt utlåtande enligt 1 kap. 4 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa i fråga om

1) de allmänna arbetskraftspolitiska förutsättningar för erhållande av förmåner som anges i 2 kap. 1 och 2 §, 4 § 1 mom. och 13 § 4 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa,

Föreslagen lydelse

12 a §

Arbetskraftspolitiskt utlåtande

Kommunerna inom försöksområdet ger ett arbetskraftspolitiskt utlåtande enligt 1 kap. 4 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa i fråga om

1) de allmänna arbetskraftspolitiska förutsättningar för erhållande av förmåner som anges i 2 kap. 1 och 2 §, 4 § 1 mom. och 13 § 4 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa *samt det återfående av rätten till förmån som avses i 2 kap. 16 § 1 mom. och 2 a kap. 10 § 2 och 3 mom. i den lagen,*

Kommunerna inom försöksområdet kan ge ett i 1 kap. 4 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avsett arbetskraftspolitiskt utlåtande i fråga om följande studier enligt 2 kap. 10 § 2 mom. i den lagen:

1) studier som avses i 1–4 och 6 punkten i det momentet,

2) studier som avses i 5 punkten i det momentet och vars omfattning enligt studieplanen är mindre än fem studiepoäng, tre studieveckor eller 4,5 kompetenspoäng,

3) studier som avses i 7 punkten i det momentet och vars omfattning enligt undervisningsprogrammet är mindre än 25 veckotimmar.

När det gäller behörigheten för arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter att ge ett arbetskraftspolitiskt utlåtande om rätten

När det gäller behörigheten för arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter att ge ett arbetskraftspolitiskt utlåtande om rätten

Gällande lydelse

till arbetslöshetsförmåner för en kund hos en kommun inom ett försöksområde tillämpas 11 kap. 4 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. På arbetskraftspolitiska utlåtan- den av kommuner inom försöksområden och av arbets- och näringsförvaltningens kundser- vicecenter tillämpas 11 kap. 4 § 3 och 4 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Genom förordning av arbets- och närings- ministeriet får närmare bestämmelser utfärdas om lämnande av arbetskraftspolitiska utlåtan- den och om de uppgifter som ska ingå i utlå- tandena samt om rätten för arbets- och nä- ringsförvaltningens kundservicecenter att ge arbetskraftspolitiska utlåtan- den om rätten till arbetslöshetsförmåner för en kund hos en kommun inom ett försöksområde.

På kommuner inom försöksområden tilläm- pas vad som med stöd av 9 kap. 2 § 4 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företags- service föreskrivs om fastställande av kost- nadsersättning och om arbets- och näringsby- rånns skyldighet att anmäla de uppgifter som påverkar fastställandet av kostnadsersätt- ningen till arbetslöshetskassan eller Folkpens- ionsanstalten.

På rätten för kommunerna inom försöksom- rådena att få uppgifter för att kunna sköta de uppgifter som anges i 1 mom. tillämpas vad som i 13 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om arbets- och närings- byråns rätt att få uppgifter. Vad som i 13 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa fö- reskrivs om arbetskraftsmyndigheten gäller kommuner inom försöksområden när de skö- ter de uppgifter som avses i 1 mom.

Föreslagen lydelse

till arbetslöshetsförmåner för en kund hos en kommun inom ett försöksområde tillämpas 11 kap. 4 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. På arbetskraftspolitiska utlåtan- den av kommuner inom försöksområden och av arbets- och näringsförvaltningens kundser- vicecenter tillämpas 11 kap. 4 § 3 och 4 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Genom förordning av arbets- och närings- ministeriet får närmare bestämmelser utfärdas om lämnande av arbetskraftspolitiska utlåtan- den och om de uppgifter som ska ingå i utlå- tandena samt om rätten för arbets- och nä- ringsförvaltningens kundservicecenter att ge arbetskraftspolitiska utlåtan- den om rätten till arbetslöshetsförmåner för en kund hos en kommun inom ett försöksområde. *Vid sköt- seln av i lagen om utkomstskydd för arbets- lösa föreskrivna uppgifter i anslutning till lämnandet av arbetskraftspolitiska utlåtan- den kan arbets- och näringsbyrån dessutom trots 1 mom. ge arbetskraftspolitiska utlåtan- den även om andra förutsättningar för en kund hos en kommun inom ett försöksområde att få arbetslöshetsförmåner.*

På kommuner inom försöksområden tilläm- pas vad som med stöd av 9 kap. 2 § 4 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företags- service föreskrivs om fastställande av kost- nadsersättning och om arbets- och näringsby- rånns skyldighet att anmäla de uppgifter som påverkar fastställandet av kostnadsersätt- ningen till arbetslöshetskassan eller Folkpens- ionsanstalten.

På rätten för kommunerna inom försöksom- rådena att få uppgifter för att kunna sköta de uppgifter som anges i 1 och 2 mom. tillämpas vad som i 13 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om arbets- och nä- ringsbyråns rätt att få uppgifter. Vad som i 13 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbets- lösa föreskrivs om arbetskraftsmyndigheten gäller kommuner inom försöksområden när de sköter de uppgifter som avses i 1 och 2 mom.

12 b §

Jobsökning i en annan stat

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Kommunerna inom försöksområdet ger Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan en underrättelse enligt 11 kap. 4 a § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa om att en arbetssökande, enligt artikel 64 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen, nedan grundförordningen, har begett sig till en annan stat för att söka arbete där.

Bestämmelser om institutionernas behörighet vid tillämpningen av artikel 64.1 a i grundförordningen finns i 6 § i lagen om tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av de sociala trygghetssystemen (352/2010). Vid tillämpningen av nämnda led är också en kommun inom ett försöksområde arbetskraftsmyndighet och den behöriga institution som utses av den behöriga myndigheten.

Denna lag träder i kraft den 20 . .

2.

Lag

om ändring av 3 kap. 5 och 6 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) 3 kap. 5 § 2 mom. och 6 § 1 mom., sådana de lyder i lag 1379/2021, som följer:

Gällande lydelse

3 kap

Arbetsförmedling

5 §

Undantag som gäller tidpunkten för jobbsökningsskyldighetens inträde

Jobbsökningsskyldigheten för permitterade inträder från och med det samtal om jobbsökning som avses i 2 kap 6 § 1 mom. 2 punkten och som ordnas när tre månader har förflutit sedan permitteringen började.

6 §

Undantag i fråga om antalet möjliga jobb som ska sökas och granskningsperioden

Om inte något annat följer av 3 § 3 mom. eller 7 §, ska det i sysselsättningsplanen för en arbetssökande som är deltidsanställd i minst två veckor eller vars permittering genomförs i form av förkortad arbetstid ingå en granskningsperiod på tre månader under vilken den arbetssökande ska söka minst ett jobb som han eller hon har möjlighet att få.

Föreslagen lydelse

3 kap

Arbetsförmedling

5 §

Undantag som gäller tidpunkten för jobbsökningsskyldighetens inträde

Jobbsökningsskyldigheten för permitterade inträder när det samtal om jobbsökning som avses i 2 kap 6 § 1 mom. 2 punkten *har ordnats och* tre månader har förflutit sedan permitteringen började.

6 §

Undantag i fråga om antalet möjliga jobb som ska sökas och granskningsperioden

Om inte något annat följer av 3 § 3 mom. eller 7 §, ska det i sysselsättningsplanen för en arbetssökande som är deltidsanställd i minst två veckor eller vars permittering genomförs i form av förkortad arbetstid ingå *granskningsperioder* på tre månader under *vilka* den arbetssökande ska söka minst ett jobb som han eller hon har möjlighet att få.

Denna lag träder i kraft den 20 . .

3.

Lag

om ändring av 2 a kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 2 a kap. 9 § 1 mom. 1 punkten, sådan den lyder i lag 1380/2021, som följer:

Gällande lydelse

2 a kap

**Förfaranden som är arbetskraftspolitiskt
klandervärda**

9 §

*Förfaranden i samband med jobsökning och
arbetskraftsservice*

En arbetssökande har under sju dagar efter en underlåtelse eller ett annat förfarande inte rätt till arbetslöshetsförmån, om han eller hon som arbetslös eller i lönesubventionerat arbete eller som mottagare av arbetslöshetsförmån enligt 3 kap. 3 § 3 mom. utan sådan orsak som avses i 11–14 § eller en med dessa jämförbar giltig orsak under en period på 12 månader en andra gång

1) uteblir från en inledande intervju eller ett samtal om jobsökning som avses i 2 kap. 5 § eller 6 § 2 mom. i lagen om arbetskrafts- och företagsservice,

Föreslagen lydelse

2 a kap

**Förfaranden som är arbetskraftspolitiskt
klandervärda**

9 §

*Förfaranden i samband med jobsökning och
arbetskraftsservice*

En arbetssökande har under sju dagar efter en underlåtelse eller ett annat förfarande inte rätt till arbetslöshetsförmån, om han eller hon som arbetslös eller i lönesubventionerat arbete eller som mottagare av arbetslöshetsförmån enligt 3 kap. 3 § 3 mom. utan sådan orsak som avses i 11–14 § eller en med dessa jämförbar giltig orsak under en period på 12 månader en andra gång

1) uteblir från en inledande intervju eller ett samtal om jobsökning som avses i 2 kap. 5 § eller 2 kap. 6 § 1 eller 2 mom. i lagen om arbetskrafts- och företagsservice,

Denna lag träder i kraft den 20 . .

4.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om genomförande av vissa bestämmelser om uppehållsrätt i avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om genomförande av vissa bestämmelser om uppehållsrätt i avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (666/2020) 6 § 1 mom. som följer:

Gällande lydelse

6 §

Sökanden jämställs med personer som avses i 2 kap. 2 § 1 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012).

Föreslagen lydelse

6 §

Sökanden jämställs med personer som avses i 2 kap. 1 § 3 mom. 1 punkten i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012).

Denna lag träder i kraft den 20 . .

Lagen tillämpas från och med den 2 maj 2022.
